

Людмила Близнюк

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри німецької філології
Волинського національного університету
імені Лесі Українки, Луцьк*

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ДІТЕЙ – БІЖЕНЦІВ З УКРАЇНИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ НІМЕЧЧИНИ

Постановка проблеми. Зміст освіти визначає пріоритети німецької початкової освіти, найважливішими з яких є: ґрунтова диференціація навчального процесу, гуманізація освіти, поширення індивідуальних форм і методів педагогічної взаємодії, акцент на вивченні предметів, що формують освітню сферу особистості та розвивають творчі здібності, науково-методичне. Пріоритетами є забезпечення високого рівня науково-методичного супроводу, орієнтація на компетентності учнів. Ці пріоритети становлять педагогічні умови формування цілісного освітнього середовища в початковій школі Східної Німеччини [3, с. 6].

Мета дослідження полягає у дослідженні особливостей організації навчального процесу українців у німецьких початкових школах (визначити зміст освіти, проблеми оцінювання знань молодших школярів та планування навчального процесу).

Результати дослідження. У німецьких початкових школах велике значення надається освітньому розвитку дітей. Методи навчання застосовуються різними способами і в різному темпі в щоденній і щотижневій навчальній програмі. Це означає, що учням надаються всебічні можливості для ознайомлення з навколишнім середовищем і навчальною діяльністю. Вчителі розробили систему диференційованих завдань, включаючи навчальні пропозиції для ознайомлення з предметами та відпрацювання навичок. У німецьких початкових школах базова освіта базується на рідній мові, математиці та природознавстві. Німецька мова, природознавство, математика та

релігія викладаються в різних класах від 20 до 24 годин на тиждень. У початковій освіті в класі існує наступний цикл, оскільки система освіти тяжіє до гуманітарних, природничих і математичних дисциплін [2, с. 98].

У 1-4 класах українські діти відвідують звичайні класи початкової школи. Як додаток до цих регулярних занять є додаткові мовні курси. За даними Міністерства освіти, відвідування школи є обов'язковим у Баварії після 90 днів навчання. У міністерстві працює 1 400 співробітників, включаючи вчителів і студентів, які викладають у групах для іноземців. Близько 300 з них розмовляють російською або українською мовами. Учителі, які вимушено покинули Україну, вже працюють у кількох школах Баварії. Однією з найглобальніших проблем прийому дітей до шкіл є нестача шкільного персоналу.

Протягом навчального року у дітей канікули тривалістю 12 тижнів: 6 тижнів влітку, 2 тижні восени, Різдво і Великдень. Початок навчального року не має визначеної дати для всіх шкіл Німеччини. Кожна федеральна земля планує це самостійно. Батьки дізналися про дату відпустки 2 роки тому, щоб мати можливість спланувати поїздку.

У Німеччині дуже серйозне ставлення до навчання в школі, тому пропуск уроків допускається хіба з дуже важливої причини, наприклад через важку хворобу. Тобто, повернення з канікул пізніше і пропуск початку навчального року є дуже серйозним порушенням за таке можна навіть отримати штраф.

Уроки у першому класі тривають до 11:30 ранку, з перервою на сніданок після 2-го уроку, діти мають з собою ланч-бокси. Після школи діти йдуть обідати або додому, або на групу продовженого дня (OGS).

Навчання в школі безкоштовне, але доводиться платити за обід і заняття продовженого дня. Учні цих шкіл ходять на обід в їдальню. Там вони отримують смачний та поживний комплексний обід. Опісля мають прогулянку та виконання домашніх завдань із наставниками. У Німеччині діти гуляють в будь-яку погоду.

Оцінки не виставляються, але вчитель пише кілька слів про виконану роботу. Колір ручки не має значення, вчитель може писати зеленим, синім і

червоним. Це може бути словесне заохочення, смайлик чи будь-яка інша позитивна фігура. Якщо діти допускаються помилок, практикується позитивне ставлення до помилок, що дозволяє учням сприймати їх як можливості для розвитку та вдосконалення [1].

Діти не беруть підручники додому (вийнятками є книги для читання у перших класах), але є папки для вчителів і батьків, у яких попредметно зберігаються домашні завдання, які вчителі дають після кожного уроку. Майже щодня школа надсилає батькам інформацію про шкільні заходи, новини та оголошення, які зберігаються у конвертику у щоденниках (Tagesbuch).

Педагоги мають активно працювати над створенням навчального середовища, у якому учні будуть почуватися впевнено і вільно, не боячись зробити помилки [1].

Висновок. Тема адаптації українських школярів у німецьких школах на майже другому році повномасштабного вторгнення росії в Україну потребує ретельнішого дослідження, адже діти це наше майбутнє. Ми як педагоги маємо максимально сприяти тому, аби українці, де б вони не були, мали змогу отримати якісну освіту та гідно представляти Україну закордоном. Також тема даного дослідження буде актуальною і у інших країнах, де навчається велика кількість українських школярів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Близнюк Л. М., Гесь А.А. Перетворення помилок на можливості: формування нової культури реагування на помилки в Новій українській школі. Наука і техніка сьогодні. № 9(23). 2023 Серія: Педагогіка С. 259 – 271
2. Гончарук М. Сучасні тенденції початкової школи Німеччини та їх вплив на освітні реформи в Україні. Опубліковано 11.05.2018. Режим доступу: <https://nus.org.ua/view/suchasni-tendentsiyi-pochatkovoyi-shkolynimechchyny-ta-yih-vplyv-na-osvitni-reformy-v-ukrayini/> (Дата звернення 27.04.2023)
3. Громовий В. Родзинки німецьких дитсадочків та початкових шкіл. Опубліковано 07.10.2018. Режим доступу:

<http://educationua.org/ru/articles/1255-rodzinki-nimetskikh-ditsadochkiv-ta-rochatkovikh-shkil> (Дата звернення 27.04.2024)